Perustuslakivaliokunta

Perjantai 13.5.2016 klo 9.30—11.04

Läsnä
puheenjohtaja Annika Lapintie vas
varapuheenjohtaja Tapani Tölli kesk
jäsen Simon Elo ps
jäsen Anna-Maja Henriksson r (3 osittain)
jäsen Hannu Hoskonen kesk
jäsen Antti Häkkänen kok (3, 4, 5, 6, 7, 8, 9)
jäsen Antti Kurvinen kesk
jäsen Jaana Laitinen-Pesola kok (1, 2, 4, 5, 6, 7, 8, 9) (3 osittain)
jäsen Markus Lohi kesk
jäsen Leena Meri ps
jäsen Ulla Parviainen kesk
jäsen Wille Rydman kok
jäsen Ville Skinnari sd (3, 4, 5, 6, 7, 8, 9)

Sihteerit
valiokuntaneuvos Matti Marttunen
valiokuntaneuvos Mikael Koillinen
valiokuntaneuvos Liisa Vanhala

1. Nimenhuuto

Toimitettiin nimenhuuto. Läsnä oli 10 jäsentä.

2. Päätösvaltaisuus

Todettiin, että kokous ei ollut päätösvaltainen.

3. Valtioneuvoston selvitys: Komission tiedonanto henkilötietojen siirrosta EU:n ja Yhdysvaltojen välillä

Valtioneuvoston E-selvitys E 33/2016 vp
Asiantuntijalausunto oikeusministeriö, Talus, A 3
Asiantuntijalausunto tietosuojavaltuutetun toimisto, Aarnio, B 3
Asiantuntijalausunto professori Lavapuro, C 3
Asiantuntijalausunto professori Ojanen, D 3
Asiantuntijalausunto professori Voutilainen, E 3

Valiokunnassa olivat kuultavina:

- EU-erityisasiantuntija Anu Talus, oikeusministeriö, liite
- tietosuojavaltuutettu Reijo Aarnio, tietosuojavaltuutetun toimisto, liite
- professori Juha Lavapuro, liite
- professori Tuomas Ojanen, liite
- professori Tomi Voutilainen, liite

Merkittiin, että kokous tuli päätösvaltaiseksi.

Valiokunta lopetti asiantuntijakuulemisen.

Valiokunta kävi valmistavan keskustelun.

4. Valtioneuvoston kirjelmä eduskunnalle ehdotuksista neuvoston päätöksiksi allekirjoittaa ja tehdä sopimus (EU-USA tietosuojasopimus)

Valtioneuvoston U-kirjelmä U 20/2016 vp

Asia on saapunut perustuslakivaliokuntaan lausunnon antamista varten. Lausunto on annettava suurelle valiokunnalle.

5. Valtioneuvoston selvitys: Euroopan unionin ja Amerikan Yhdysvaltojen välinen sopimus henkilötietojen suojasta kun kyseisiä tietoja siirretään ja käsitellään rikosten, mukaan lukien terrorismi, ennalta estämistä, paljastamista ja selvittämistä varten sekä syytetoimia varten (EU-USA tietosuojasopimus)

Valtioneuvoston E-selvitys E 35/2016 vp

Merkittiin, että asian käsittelyyn osallistuvien valiokunnan jäsenten on suuren valiokunnan päätöksen mukaisesti perustuslain 50 §:n 3 momentin nojalla noudatettava vaiteliaisuutta selvityksen kohdan "Valtioneuvoston kanta sopimusluonnokseen" osalta. Valiokunnan saamat lausunnot, A - E 5, ovat tältä osin salassa pidettäviä sen ajan, kun vaiteliaisuus on voimassa.

Valiokunta päätti yhdistää tämän asian käsittelyn asian U 20/2016 vp käsittelyyn.

Valiokunnassa olivat kuultavina:
- neuvotteleva virkamies Leena Rantalankila, oikeusministeriö
- tietosuojavaltuutettu Reijo Aarnio, tietosuojavaltuutetun toimisto
- professori Juha Lavapuro
- professori Tuomas Ojanen
- professori Tomi Voutilainen

Valiokunta lopetti asiantuntijakuulemisen.

Valiokunta kävi valmistavan keskustelun.

6. Valtioneuvoston selvistys: Euroopan unionin ja sen jäsenvaltioiden sekä Kanadan välisen vapaakauppasopimuksen oikeudellinen tarkastus

Valtioneuvoston E-selvitys E 32/2016 vp
Liiteasiakirja Perusmuistio

Asia on saapunut perustuslakivaliokuntaan mahdollisia toimenpiteitä varten.

Valiokunta hyväksyi asiantuntijasuunnitelman. Päätettiin kutsua kuultaviksi ulkoasiainministeriön edustaja, professori Veli-Pekka Viljanen, Professori Mikael Hidén, professori Martti Koskenniemi ja oikeustieteen tohtori Janne Salminen.

7. Valtioneuvoston selonteko julkisen talouden suunnitelmasta vuosille 2017—2020

Valtioneuvoston selonteko VNS 3/2016 vp
Valiokunnan lausuntoluonnos PeVP 44/2016 vp, A 4

Valiokunta hyväksyi käsittelyn pohjaksi 12.5.2016 jaetun lausuntoluonnoksen.

Yksityiskohtaisessa käsittelyssä valiokunta hyväksyi lausuntoluonnoksen muutettuna.

Valiokunnan perusteluiden kappaleen 4 viimeisen lauseen ilmaus "arvioitu perusteellisesti" muutettiin muotoon "arvioitu riittävän perusteellisesti".

Kappaleen 7 jälkeen lisättiin uusi kappale: "Perustuslakivaliokunta on käytännössään todennut, että perusoikeuksien tasoon liittyvien ehdotettujen muutosten ja tulevien muiden uudistusten yhteisvaikutus ei saa muodostua kohtuuttomaksi (ks. esim. PeVL 32/2014 vp). Valiokunta on myös katsonut, että samaan asiakokonaisuuteen liittyvien uudistuksen toteuttaminen erillisillä hallituksen esityksillä voi merkitä sitä, että valiokunta joutuu arvioimaan tiettyä esitystä puutteellisten tietojen perusteella eikä voi ottaa arvioinnissaan huomioon eri esitysten kumulatiivisia vaikutuksia (ks. PeVL 60/2014 vp). Valiokunta huomauttaa, että samaan lainsäädäntökokonaisuuteen liittyvät samanaikaiset uudistukset tulisi pyrkiä kokoamaan yhteen hallituksen esitykseen tai arvioimaan tällaisten samoihin perusoikeuksiin liittyvien uudistusten vaikutuksia mahdollisimman kokonaisvaltaisesti."

Kappaleen 14 viimeinen virke korvattiin uudella virkkeellä: "Valiokunta kiinnittää huomiota oikeudenhoidon tehostamiseen ja kansalaisten oikeusturvan tason ja saatavuuden parantamiseen tähtäävien toimien laajapohjaiseen valmisteluun."

Kappaleen 20 ensimmäisestä lauseesta poistettiin tarkenne "rahoitusperiaatteen kannalta myönteisenä seikkana". Toisen virkkeen sana "valtionapuja" korvattiin sanalla "valtionosuuksia". Lisäksi kappaleen loppuun lisättiin uusi virke seuraavasti: "Valiokunta pitää sanottuja linjauksia rahoitusperiaatteen kannalta myönteisinä."

Valiokunta päätti yksimielisesti pitää käsittelyä asian ratkaisevana käsittelynä.

Asian käsittely valiokunnassa on päättynyt.

8. Muut asiat

Todettiin viikkosuunnitelma.

9. Seuraava kokous

Ilmoitettiin, että valiokunnan seuraava kokous on tiistaina 17.5.2016 kello 10.00.

Pöytäkirjan vakuudeksi

Valiokuntaneuvos Liisa Vanhala